

A Fővárosi Ítéltábla a Trinn Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) és a vele együttműködésben dr. Metzinger Péter ügyvéd (**jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek,

a Dr. Gurbi Mariann Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2018. március 13. napján kelt, 10.G.44.968/2015/36. számú ítélete ellen, az alperes részéről előterjesztett fellebbezés és a felperes által előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán, a 2018. december 12. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére tizenöt napon belül 600.000 (Hatszázezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az állam javára 1.850.550 (Egymilliónyolcszázötvenezer-ötszázötven) forint le nem rótt első- és másodfokú eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes mint eladó és az alperes mint vevő 2014. augusztus 8-án adásvételi szerződést kötött, amelynek tárgya a **X Kft.** (a továbbiakban: **X Kft.**) által kibocsátott ... elnevezésű, 13.530.000 forint névértékű kötvény volt. A 2015. március 18-i lejáratú idő előtt, 2015. március 6-án az alperes telefonon kérte a felperestől kötvényei megvásárlását. Az alperes lánya, a felperesi cégnél az ilyen ügyletek rögzítésére felhatalmazott **AB** rögzítette a bróker rendszerben a kötvények adásvételére vonatkozó szándékot és a perbeli ügyletet 2015. március 8. napján. A szerződés keltezése 2015. március 6. volt, amely egyben a pénzügyi teljesítés időpontjaként került megjelölésre. Az adásvételi szerződés alapján a felperes 2015. március 9. napján a ... rendszerben átutalással teljesített az alperes részére 13.364.740 forintot.

A felperesi Üzletszabályzat 12.4.3.6. pontja szerint a társaság alkalmazottja visszaigazolja az ügyfél által adott megbízás elfogadását, a szerződés megkötését. Az ajánlat és a visszaigazolás közötti eltérést az ügyfél haladéktalanul köteles jelezni. Ilyen jelzés hiányában a megbízás a visszaigazolásnak megfelelő tartalommal, a társaság általi nyilvántartásba vétellel jön létre.

A Magyar Nemzeti Bank 2015. március 9-én kelt végzésével a felperes tevékenységi engedélyét felfüggesztette. A 2015. március 10-i végzésével az ellenőrzési eljárást lezáró döntés meghozataláig a felpereshez felügyeleti biztосként rendelte ki a **P Kft.**-t (a továbbiakban: **P Kft.**). 2015. március 9. napján a **X Kft.** öncsödöt jelentett. A felperessel szemben 2015. április 20. napján felszámolási kérelem került benyújtásra a Fővárosi Törvényszékhez, amely alapján 2015. április 22-én a Fővárosi Törvényszék a felperes felszámolását elrendelte; az általa kijelölt felszámoló a **P Kft.** lett.

A felperes 2015. augusztus 18-án érkezett, majd 2015. november 16. napján módosított keresetében elsődlegesen kérte a 2015. március 6-ára keltezett adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítását a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Kérte továbbá a Cstv. 40. § (1a) bekezdése és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:112. §-a alapján az eredeti állapot helyreállítását; ennek keretében pedig az volt a kérelme, hogy a bíróság kötelezze az alperest 13.374.740 forint és annak 2015. április 23-tól a kifizetésig terjedő időszakra járó késedelmi kamata megfizetésére a felperes bankszámlájára történő átutalással. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest, hogy ezen átutalás felperesi bankszámlán történő jóváírását követően azonnal transzferáljon az alperes által megadott értékpapírszámlára 498 db ... megnevezésű, ... azonosítószámú értékpapírt. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperesnek 8.527.548 forint követelése áll fenn a felperessel szemben, amelyet a felszámolónak történő bejelentés útján, hitelezői igényként érvényesíthet.

Ehhez képest másodlagos kereseti kérelme volt a Cstv. 40. § (2) bekezdésére alapítottan az alperes kötelezése 13.374.740 forint tőke, valamint annak 2015. április 23. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatának megfizetésére; kérte az alperest perköltségeiben marasztalni is.

Az érvénytelenség megállapítása iránti, a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján történő megtámadásra alapított kereseti kérelme kapcsán elsősorban arra hivatkozott, hogy a felszámoló által a megtámadhatóság okáról történő tudomásszerzés időpontja figyelembevételével a keresetindítás nem elkéssett, igényét a bíróság előtt érvényesítheti. Hivatkozott arra, hogy a felszámoló 2015. május 20-án értesült róla, hogy hozzáférése volt az értékpapírokat nyilvántartó ... rendszeréhez, ezért ezen időpontig az elévülés nyugodott. Állította, hogy az értékpapír alapján az alperest megillető követelésre tekintettel az alperes az adott ügylet kapcsán hitelezőnek minősül, ezért a megtámadási kereset indításának ezen feltétele fennáll. Előadta, hogy a per tárgyát képező, a felperes által a felszámolást megelőzően forgalmazott kötvények olyan kötvénysorozat részét képezik, amelyek nem lettek teljes mértékben szabályszerűen megkeletkeztetve. A meglévő, valós kötvények aránya 36,81%, míg a hiányzó, meg nem keletkeztetett kötvények aránya 63,19% az adott sorozatban. A felperes az ügyfeleinek nem tudta volna kiadni az értékpapírszámláikon nyilvántartott kötvényeket, mivel azok nem voltak mind szabályosan megkeletkeztetve. Ebből következően pedig az alperes a felperes hitelezője volt már 2015. március 6-án is; a szabályosan meg nem keletkeztetett kötvénye névértékének erejéig pénzkövetelése állt fenn vele szemben. Az előnyben részesülés kapcsán előadta, hogy a visszavásárlási kötelezettség a kötvény lejáratí idejéből következően később állt volna be. A visszavásárlás időpontjában egyértelműen felismerhető volt az a tény, hogy a kötvény forgalmazója fizetéseképtelen helyzetbe került, illetőleg a fizetéseképtelenségi eljárás indulása esetén az alperes nem számolhat kifizetéssel. Az esedékességi idő előtt visszavásárolt, kétes értékű kötvények az alperes oldalán azt eredményezték, hogy hitelezőként már nem kellett bejelentkeznie a felszámolásba, ezáltal követelése nagyobb hányadához jutott hozzá, mint amennyihez a vele egy rangsorban lévő hitelezők hozzájuthatnak. Az eredeti állapot helyreállítása körében kifejtette, hogy csak a valós kötvények visszaszármaztatására van lehetőség a felperes részéről, amely a visszavásárlási szerződés szerinti 1353 db kötvényből 498 db kötvényt jelent, a valós és nem valós kötvények arányára is figyelemmel. Az ezen felüli 855 db kötvény vonatkozásában a felperest terhelő követelést elismerte mint vele szemben fennálló hitelezői igényt.

Másodlagos kereseti kérelme körében előadta, hogy az idő előtti visszavásárlásnak semmilyen reális gazdasági és pénzügyi indoka nem volt. A felperes a tevékenységi engedélyének felfüggesztésével egyidejűleg vette meg az értékkel nem bíró kötvényt, majd azonnal sor került a nagy összegű kiutalásra az alperes javára. Ez a kifizetés az alperest jogtalan előnyhöz juttatta, mert annak eredményeképpen a felszámolást közvetlenül megelőzően a teljes követeléséhez hozzájutott. A tevékenységi engedély felfüggesztését követően a felperes részéről ilyen jelentős kifizetés nem tekinthető a rendes gazdálkodás körébe eső tevékenységnek. Ezen felül megjegyezte, hogy rendes gazdálkodás körébe csak jogszerű, legális ügyletek tartozhatnak, a fiktív kötvények adásvétele ilyennek nem minősül. Ügyszintén nem minősül ilyennek a kötvények visszamenőleges dátumú adásvétele.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perki költségben történő marasztalására irányult.

Hivatkozott arra, hogy a felperesi keresetindítás elkészt. A megtámadás alapjául szolgáló körülményeket a felszámolás kezdő időpontjában a felperes felszámolója már ismerhette, így 2015. április 22. napján abban a helyzetben volt, hogy a keresetindítás felől határozhatott. Ezen túlmenően vitatta, hogy a felperes hitelezőjének minősült volna a szerződéskötés időpontjában. Előadta, hogy a **X Kft.**-vel, a kötvény kibocsátójával szemben állhat fenn a kötvény tulajdonosának követelése, a kötvény lejáratakor. A szerződés megkötése időpontjában az alperesnek nem állt fenn pénz, vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése a felperessel szemben. Az alperest megillető követelés fedezete a követelés egyik szakaszában sem tartozott a felszámolási vagyongba; követelése ügyféligény, nem pedig hitelezői igény volt. Előadta azt is, hogy a perbeli kötvények harmadik személy részére továbbértékesítésre kerültek a visszavásárlás napján, ilyen joggyakorlási dátummal, mégpedig a 2015. március 6-án irányadó árfolyamon és névértéken. Mivel az ellenértéke megfizetésre került, ezért a per alapját képező kötvények a felszámolási vagyon részét nem képezik. Vitatta, hogy hitelező előnyben részesülése valósulna meg, amennyiben a hitelezői minősége fenn is állna. Ennek kapcsán pedig arra hivatkozott, hogy a felperes ügyfeleinek nagyobb része értékesítette kötvényeit a felperes részére a felszámolást megelőző időszakban, így az alperes nem részesült előnyben más hitelezőkhöz képest; a szerződése nem tartalmazott kedvezőbb feltételeket. Állította, hogy a felperes Üzletszabályzata értelmében a felperes írásos nyilatkozatának minősül a szerződéskötés bróker rendszerben történő rögzítése, az írásba foglalás így megtörtént az arra jogosultsággal rendelkező felperesi munkavállaló által. A jogkövetkezmények körében hivatkozott arra, hogy a szerződést megelőző helyzetet nem lehet helyreállítani, mivel az alperes valódi pénzért értéktelen, fiktív kötvényeket kapott. A felperesi keresetnek történő helyt adás esetén kérelme az volt, hogy a bíróság a szerződést a megkötésre visszamenő hatállyal nyilvánítsa érvényessé, mivel az érvénytelenség oka utóbb megszűnt azzal, hogy a többi hitelezőnek lehetősége volt bejelentkezni a **K...**-nál, és ez alapján részükre kifizetést is teljesítettek.

A másodlagos kereseti kérelem kapcsán hivatkozása az volt, hogy a perbeli ügylet a rendes gazdálkodás körébe tartozott.

Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 10.G.44.968/2015/36. szám alatti, 2018. március 13-án kelt ítéletével a 2015. március 6-ai, ... elnevezésű, 13.530.000 forint névértékű kötvény adásvételére vonatkozó szerződés érvénytelenségét megállapította. Az eredeti állapot helyreállítása körében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 13.374.740 forintot és ennek 2015. április 23. napjától a kifizetés napjáig járó, törvényes mértékű késedelmi kamatát. Megállapította, hogy a felperes ezen összeg alperes általi megfizetésével egyidejűleg köteles transzferálni az alperes értékpapírszámlájára 498 db, az adásvételi szerződésben meghatározott dematerializált értékpapírt. Megállapította továbbá, hogy az alperest a felperessel szemben további 8.527.548 forint pénzkövetelés joga illeti meg, amelyet hitelezői igényként érvényesíthet. Kötelezte

az alperest a felperes részére 400.000 forint perköltség megfizetésére. Kötelezte továbbá az állam javára 802.408 forint eljárási illeték megfizetésére.

Indokolásában rögzítette, hogy a perbeli szerződés az Üzletszabályzatban foglalt rendelkezésekre is figyelemmel a felek között létrejött. A Cstv. 40. § (1) bekezdésben írt 90 napos határidő tekintetében arra a megállapításra jutott, hogy 2015. május 20-ig a felszámoló nem került abba a helyzetbe, hogy a perbeli jogügyletről, valamint annak előnyben részesítő jellegéről és arról a körülményről, hogy a rendes gazdálkodás körén kívül esik, tudomást szerezzen. E körben mérlegelte, hogy a kinevezett felügyeleti biztos feladatköre nem vágott egybe a felszámoló társaságával, illetőleg a személyük sem tekinthető azonosnak. Megállapította, hogy az alperes a felperes hitelezőjének minősült, mivel a társasági vagyont terhelő követeléssel rendelkezett, és a felszámolási vagyonná válás folyamatában jutott hozzá az adós vagyonának egy részéhez. Kifejtette, hogy a hitelező előnyben részesítése az összhitelező-védelmi jog jelentéséhez viszonyítva értelmezhető. Az előnyben részesülés megállapítható, tekintettel arra, hogy a visszavásárlási szerződés nélkül a felszámolási vagyonból nem részesülhetett volna az alperes az adott módon, hanem hitelezői követelését kellett volna bejelentenie a felszámolásban. A hitelező alperes a megtámadás eredményeként a valós és létező kötvények kiadását követelheti, illetve a nem létező kötvények miatt kötelmi igényét érvényesítheti. Ugyanakkor az alperesnek kifizetett 13.347.740 forint visszatérítendő a felszámolási vagyonba, és az felosztandó valamennyi hitelező között. Az alperes kérelmével kapcsolatosan kifejtette, hogy a szerződés a meg nem keletkeztetett kötvényeket érintő részben teljesíthetetlen, ezért érvényessé nyilvánításnak nem volt helye. Az ítélet tartalmazta annak megállapítását is, hogy az adós társaság esedékesség előtt teljesített, mivel lejárat előtti kötvényt vásárolt vissza, és ez nem minősülhet a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak. Ugyanezt alátámasztják a szerződéskötés körülményei, illetve a fiktív kötvényekre vonatkozó jogátruházás ténye, valamint az ügyletben részes fél kivételezett helyzete. Az első fokon eljáró bíróság mint elkésett indítványt mellőzte az alperesnek a továbbértékesítéssel kapcsolatos vizsgálatra vonatkozó kérelmét, megállapítván ugyanakkor, hogy a kereseti kérelemhez kötöttség elve alapján a per tárgyát a továbbértékesítés nem képezheti.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, valamint a felperes perköltségben történő marasztalását. Másodlagos kérelme az ítélet hatályon kívül helyezésére, és az első fokon eljáró bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítására irányult.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a tényállás rögzítési és indokolási kötelezettségét, illetőleg valótlan, a perben nem bizonyított megállapításokat rögzített. Nem derült ki ugyanakkor az ítéletből, hogy a keresetnek mely jogszabályhely alapján adott helyt, valamint mellőzte az alperesi védekezés jelentős részét. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az elsődleges és másodlagos kereseti kérelmet együttesen értékelte, illetőleg az indokolása mindkét tényállásból egyszerre vizsgál elemeket. Fenntartotta az elkésettség körében tett hivatkozásait, amelynek vonatkozásában a felperest terheli a bizonyítás. Ennek kapcsán arra hivatkozott, hogy a keresetindítási határidő tekintetében nem hivatkozhat olyan bizonyítékokra és tényekre a felperes, amelyeket a keresetében nem adott elő. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a hitelezői minőség körében is téves következtetésre jutott. A peradatok nem támasztják alá, hogy az alperes a szerződés megkötésekor követeléssel rendelkezett volna a felperessel szemben. Ugyanakkor a szerződésszegéshez káreredmény nem kapcsolódott, így a hitelezői minőség ennek folytán sem állhat fenn. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy az előnyben részesítés mi által valósul meg. Nem vette figyelembe, hogy az alperessel megkötött szerződéssel azonos tartalmú és eredményű szerződéskötés bármelyik ügyfél javára biztosított volt, illetőleg ilyenek megkötésére sor is került, közvetlenül a felszámolást megelőző rövid időszakban. Az elsőfokú ítélet

nem tartalmazza, hogy mely hitelezőkhöz képest és pontosan mennyivel jutott nagyobb összeghez az alperes.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes alapvető tevékenysége volt a másodlagos piaci forgalmazás, amely le nem járt kötvények adásvételét jelentette. A rendes gazdálkodás körén kívül esést nem alapothatja meg a fiktív kötvényekre vonatkozó jogátruházás, mivel az a felperesnek felróható, illetve az alperes vitássá tette azt is, hogy a szerződése tárgya fiktív kötvény lett volna. Emellett a visszavásárlási szerződés esetén nem szolgáltatás nyújtásáról van szó, így a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontját kiegészítő ezen, szubszidiárius jogszabályhely - e tényállási elem hiányában - nem alkalmazható. Az alperes kivételezett helyzete az ítéletben indokolásra nem került.

A jogkövetkezmények körében kifejtette, hogy a Ptk. érvénytelen szerződésekre vonatkozó rendelkezései nem hagyhatók figyelmen kívül, így az eredeti állapot helyreállításának korlátai, a kárveszély átszállása, az alperesi kárrendezési igényre vonatkozó jogvesztés, az érvénytelenség okának részbeni megszűnése, a felperes felróható magatartása, a kárt okozó cselekmény esetleges bűncselekmény jellegének vizsgálata.

A felperes csatlakozó fellebbezésében az ítéleti rendelkezések megváltoztatását az eredeti állapot helyreállítása esetben szabott határidő tekintetében kérte.

Hivatkozott arra, hogy indokolatlan a teljes alperesi teljesítést a valódi kötvények egyidejű transzferálásához kötni, mivel csupán a valós kötvényekre eső arányban szükséges az ilyen alperesi fizetési kötelezettség. Kérte az elsőfokú ítélet rendelkező részét a teljesítési határidőket illetően akként megváltoztatni, hogy az alperes az eredeti állapot helyreállításaként köteles 15 napon belül megfizetni a felperesnek 8.527.548 forintot és ennek 2015. április 23-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezen felül kérte kötelezni a felperes javára további 4.847.192 forint és ennek 2015. április 23-tól a fentiek szerinti késedelmi kamatának megfizetésére akként, hogy a felperes ezen 4.847.192 forint és késedelmi kamatai megfizetésével egyidejűleg köteles transzferálni az alperes által megadott értékpapírszámlára az ítéletben megjelölt kötvényt.

A felperes ezen felül fellebbezési ellenkérelmet is benyújtott, amelyben a fentiekén túlmenően az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az egyes, ítéletben foglalt tényállítások kapcsán előadta, hogy valóban a **X Kft.** volt a kibocsátó, akit a fizetési kötelezettség terhelt, így a felperes ennek ellenére vásárolta vissza a szerződésekkel érintett kötvényeket. Erre jogi kötelezettsége nem volt, illetőleg az alperesnek sem volt joga a kötvények értékesítésére, hanem az csupán a kötvények lejártakor nyílt volna meg. Álláspontja szerint bizonyítást nyert, hogy a felperes a szerződések megkötésekor fizetésképtelen volt. Kifejtette álláspontját a fiktív kötvények mibenlétéről, illetve természetéről, s kitért arányának kimutathatóságára, illetőleg arra, hogy a felperesi ügyfelek között nem tehető sem ténylegesen, sem jogilag különbség a ...-rendszerben vezetett értékpapírszámláik, illetőleg az azokon nyilvántartott adatok esetleges fiktivitása kapcsán; az ott nyilvántartott adatok ugyanolyan arányban vonatkoznak a valós és a fiktív kötvényekre. Ennek kapcsán utalt arra is, hogy a fiktív kötvényről kiállított értékpapírszámla értelemszerűen nem bizonyíthatja a „nem létező kötvény létezését”. Nyomatékosította, hogy az alperes a felperes hitelezője volt a támadott szerződések megkötésekor, mivel az értékpapírszámláján nyilvántartott adatok nem mindegyike vonatkozott valódi kötvényekre, ezért a felperes nem lett volna képes az alperes részére valamennyi kötvény kiadására, így a felperes kártérítési kötelezettséggel tartozott az alperes felé függetlenül attól, hogy erről az alperes tudott-e. Fenntartotta azon álláspontját, mely szerint az adott hitelező előnyben részesítése megvalósul, figyelemmel az alperessel egy tekintet alá eső hitelezők érdekeinek sérelmére, akik a kötvényeik eladása hiányában nem fognak hozzájutni a nyilvántartott kötvények nominális értékének 100%-ához. Az előnyben részesülés önmagában az összeg azonnali elnyerése által is

megvalósul, de azért is, mivel a felszámolási vagyona tekintettel a teljes megtérülés egyébként kizárt. Azokkal a felperesi hitelezőkkel kell összevetni az alperes helyzetét, akik a felperes tevékenységének felfüggesztése előtt nem adták el kötvényeiket a felperesnek.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A felperesi Üzletszabályzat 12.3.1. pontja értelmében a szerződés megkötésére, megbízás adására a társaság ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben, valamint a Társaság által működtetett egyéb értékesítési és a jelen szabályzatban meghatározott elektronikus felületen és csatornák útján kerülhet sor. A 12.3.2. pont értelmében a Társaság a szerződést az Üzletszabályzat által előírt módon írásban vagy írásban kötött keretszerződés alapján elektronikus úton rögzíti. A 12.7.1. pont értelmében a Társaság a megbízást meghatározott üzleti órák alatt fogad az ügyfelek részéről, ideértve a számlákkal kapcsolatos terhelési megbízásokat is. A 12.7.2. pont értelmében a megbízások egyértelmű ellenkező utasítás hiányában a tárgynapra vonatkozó megbízásnak tekintendők. A 12.7.3. pont kimondja, hogy a Társaság az Üzletszabályzat mellékleteként csatolt kondíciós listában meghatározott időpontig teljesíti a határon befogadott, illetve beérkezett megbízásokat vagy rendelkezéseket. Az ezen időpontot követő tárgynapon befogadott illetőleg beérkezett megbízásokat vagy rendelkezéseket a Társaság a tárgynapot követő munkanapon megérkezettnek tekint. Az ügyféllel kötött egyedi szerződések ettől eltérő időpontot is megállapíthatnak.

Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést alaposnak, míg a csatlakozó fellebbezést megalapozatlannak találta az alábbiak szerint:

Az első fokon eljáró bíróság - a Kúria Gfv.VII.30.532/2017/6. számú végzésében foglalt döntésére is tekintettel - helytállóan állapította meg azt, hogy a perindítás határidőben történt, mivel a kilencven napos, elévülési jellegű határidő kezdő időpontjának azt az időpontot kell tekinteni, amikor a felszámoló abba a helyzetbe kerül, hogy a szerződés megtámadhatóságát vagy a szolgáltatás visszakövetelhetőségét felismerhette, illetve az erre alapot adó okról tudomást szerezhetett. A Fővárosi Ítéltábla egyetértett azzal a felperesi hivatkozással, amely szerint 2015. május 20. előtt a perindításhoz szükséges ismeretek nem lehettek a felszámoló szervezet birtokában.

Ezt követően mind a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjára alapított kereseti kérelem, mind az ehhez képest vagylagos, a Cstv. 40. § (2) bekezdésére alapított kereseti kérelem vizsgálata szempontjából elsősorban eldöntendő kérdés az volt, hogy az alperes a perbeli ügylet szempontjából a felperesi társaság hitelezőjének minősül-e. A Fővárosi Ítéltábla az ennek kapcsán az elsőfokú bíróság által tett megállapítást nem osztotta.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül a hitelező -, vagy az adós nevében a felszámoló - a bíróság előtt keresettel megtámadhatja az adósra a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző kilencven napon belül és azt követően kötött szerződését, vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása, vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása.

A Cstv. 40. § (2) bekezdése értelmében a felszámoló az adós nevében visszakövetelheti az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző

hatvan napon belül és azt követően nyújtott szolgáltatást, ha annak eredménye egy hitelező előnyben részesítése és a szolgáltatás nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak. Hitelező előnyben részesítésének minősül különösen valamely tartozás esedékesség előtti kiegyenlítése.

A Cstv. 3. § (1) bekezdés ca) pontja értelmében hitelező a csődeljárásban és a felszámolási eljárásban a felszámolás kezdő időpontjáig az, akinek az adóssal szemben jogerős és végrehajtható bírósági, hatósági határozaton vagy más végrehajtható okiraton alapuló, nem vitatott vagy elismert, lejárt pénz, vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van.

Mivel a hitelező csakis egy már fennálló kötelem jogosultja lehet, ezért a megkeletkeztetett kötvények vonatkozásában - lejárat hiányában - az alperes a felperesi forgalmazó hitelezőjének nem tekinthető.

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 29. § (1) bekezdése szerint az értékpapír tulajdonosának a tájékoztató félrevezető tartalmával és az információ elhallgatásával okozott kár megtérítéséért a kibocsátó, a forgalmazó, az értékpapírban foglalt jogokért kezességet (garanciát) vállaló személy, az ajánlattevő vagy az értékpapír szabályozott piacra történő bevezetését, illetve multilaterális kereskedési rendszerbe történő regisztrációját kezdeményező személy felel. A tájékoztatóban foglalt minden információra, illetve az információ hiányára is ki kell terjednie valamely személy felelősségvállalásának. A Tpt. 30. §-a értelmében a 29. § (1) bekezdésében meghatározott személyt a tájékoztató, illetőleg a hirdetmény közzétételétől számított öt évig terheli a 29. §-ban meghatározott felelősség. E felelősség érvényesen nem zárható ki és nem korlátozható.

A fentiek alapján a meg nem keletkeztetett kötvények vonatkozásában a Tpt. 29. § (1) bekezdése szerint a felperes kártérítési felelőssége a meg nem keletkeztetett kötvények értéke erejéig a kötvénytulajdonosok felé fennáll, így a fiktív kötvények megvásárlója a felperes hitelezőjének tekintendő. Ugyanakkor a kár bekövetkezte a lejárat időpontja, addig ugyanis kifizetést az alperes nem követelhetne. Így a hitelezői minőség nem állhat fenn e kárfelelősség alapján sem, mivel a visszavásárlási szerződés időpontjában az alperesnek a felperessel szembeni kárigénye nem lehetett. Emellett a perben nem nyert igazolást az az alperes által kifejezetten vitássá tett tény, hogy a felperes az alperes részére fiktív kötvényeket értékesített. Az erre vonatkozó, a valós és a fiktív kötvények arányára a felszámolási eljárásban a felszámoló által a Bszt. 136. § (2) bekezdés c) pontja szerinti eljárása során meghatározott arányszám a perben nem bírhat jelentőséggel. Az arányszám képzése ott ugyanis annak érdekében történt, hogy a felszámolási vagyona nem tartozó pénzeszközök arányát a felszámoló meghatározhassa. Másrészt pedig a homogén csoportképzésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések a perben érintett adásvételi szerződések megkötésének időpontjában még nem voltak hatályban. A ... igazolás, valamint az arányszámra vonatkozó szakvélemény számadatainak egymáshoz viszonyított aránya nem lehet alkalmas a kifejezetten az alperes kötvényeire egyediesített megállapítás megtételére. Az alperesi vitatással szemben a felperes nem igazolta, hogy az arányszám az alperessel kötött ügyletre alkalmazható, mivel ebben az egyedi ügyletben az adott arányban voltak valóságok, vagy fiktívek értékesített kötvények, ekként nem igazolta azt sem, hogy akár csak egyetlen általa értékesített kötvény nem volt megkeletkeztetett. E bizonyítatlanság következményei pedig az alperesre nem háríthatók, azokat a felperesnek kell viselnie.

A Fővárosi Ítéltábla erre tekintettel mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából a tényállás rögzítése során, a 3. oldalon a meg nem keletkeztetett kötvények tényére és arányára, valamint az ezzel kapcsolatos vizsgálatra tett ténymegállapításokat; mivel a peresített értékpapírra ebből következtetések nem vonhatók le, ezért e tények irrelevánsak a per eldöntése szempontjából.

Végül a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a hitelezői minőség megállapíthatósága érdekében a felperes nem hivatkozhat a fiktív kötvények értékesítésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 1:4. § (2) bekezdése értelmében. A Fővárosi Ítéltábla ennek kapcsán figyelemmel volt arra, hogy a felperes által a fiktív kötvények korábbi értékesítése egyértelműen a felperesnek felróható magatartás, emellett a hitelező minőségre való eredményes hivatkozása a perben számára kedvező minősítést és elbírálást jelentene, amely kimeríti az előnyben részesülés fogalmát.

A visszavásárlási szerződés megkötésekor az alperes hitelezői mivolta igazolása hiányában a felperes elsődleges keresetének jogalapja nem áll meg, ezért az elutasítandó.

A Fővárosi Ítéltábla a másodlagos kereseti kérelmet sem találta helytállónak.

A perbeli jogügylet a rendes gazdálkodás körébe tartozik, amely megállapításnál a Fővárosi Ítéltábla - az alperesi álláspontot elfogadva - figyelemmel volt arra, hogy az adott jogügylet jellege számít, nem pedig annak konkrét és részletes tartalma. A felperes értékpapírokkal történő kereskedelemre vonatkozó, erre feljogosító engedélye a perbeli ügyletek megkötésekor még részben sem volt korlátozva, emellett pedig a támadott ügyletek volumenük miatt sem olyanok, amelyek a szokásoshoz képest jelentősnek, rendkívüli tranzakciónak minősülhetnének, amelyek túllépnének a felperes rendes gazdálkodásának keretein.

A felperesi Üzletszabályzat 12.3.1-2., 12.4.3.6. és 12.7.2-3. pontjai figyelembevételével megállapítható az, hogy az ügyfél szándéknyilatkozata után annak rögzítése felperesi feladat volt azzal, hogy a rögzítés időpontja - a felperesi állásponttal ellentétben - a rendes gazdálkodás körébe esést nem befolyásolja. Az a körülmény sem értékelhető az adott ügylet rendes gazdálkodás körébe tartozónak minősítése során, hogy az alperes hozzátartozója a felperes alkalmazottja volt.

Ezen felül a felperes itt is a felróható magatartására, fiktív kötvények kibocsátására, valamint a nem megfelelő adatrögzítésre hivatkozik előny szerzése, a perbeli jogügylet rendes gazdálkodás körén kívül esőnek minősítése végett, amelyet a fentebb kifejtettek szerint eredményesen nem tehet meg.

Mivel a kereseti kérelem a fentiek szerint nem alapos, ezért a marasztalás módjához kapcsolódóan előterjesztett csatlakozó fellebbezés megalapozatlan.

A Fővárosi Ítéltábla minderre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét az alkalmazandó 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdés második fordulata alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

Az alperesi fellebbezés eredményre vezetett, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperesi első- és másodfokú perköltség viselésére köteles, míg a saját költségeit - ideértve az eredménytelen csatlakozó fellebbezéssel felmerült költségeit is - a felperes maga köteles viselni.

Az alperes javára megállapított perköltséget a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján, a 4/A. §-ában foglaltakra is tekintettel számolt ügyvédi munkadíjban határozta meg azzal, hogy az összeg megállapításakor tekintettel volt az eljárás során ténylegesen kifejtett és szükséges jogi képviselői tevékenységre.

A peres felek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt eljárási és fellebbezési illetékek viselésére a peres felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése és az alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

dr. Kolozs Balázs s.k.
előadó bíró

. Rápolti Barbara s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)